

SINH HOẠT CHUYÊN ĐỀ - TỔ NGŨ VĂN

TRƯỜNG THPT LỘC THANH - NĂM HỌC 2024-2025

Thực hiện chỉ đạo của bộ phận chuyên môn nhà trường về tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học chương trình GDPT 2018, tổ Ngữ văn trường THPT Lộc Thanh đã tổ chức thành công chuyên đề "Dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh thông qua bài Chiếu Cầu Hiền của tác giả Ngô Thì nhậm".

Mục tiêu chuyên đề nhằm nâng cao năng lực cho đội ngũ giáo viên về thực hiện dạy học phát triển phẩm chất, năng lực môn Ngữ văn, cũng như đề xuất các giải pháp, tháo gỡ khó khăn trong dạy- học môn Ngữ văn theo hướng tiếp cận chương trình GDPT 2018. Giúp học sinh làm quen, thành thạo hơn với các hình thức tổ chức dạy học, các phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực. Từ đó, học sinh chủ động hơn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập của mình (Tự chiếm lĩnh kiến thức). Đề cao vai trò chủ thể học tập của học sinh, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo; tập trung rèn luyện năng lực tự học, bồi dưỡng phương pháp học tập để học sinh có thể tiếp tục tìm hiểu, mở rộng vốn văn hoá cần thiết cho bản thân; rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Vận dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học một cách linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với mục tiêu, nội dung giáo dục, đối tượng học sinh và điều kiện cụ thể. Kết hợp các phương pháp dạy học truyền thống (thuyết trình, đàm thoại,...) với phương pháp dạy học tích cực (thảo luận, tranh luận, đóng vai, dự án,...). Phối hợp vận dụng các kỹ thuật dạy học tích cực như: kỹ thuật mảnh ghép, kỹ thuật khăn trải bàn, kỹ thuật KWL.

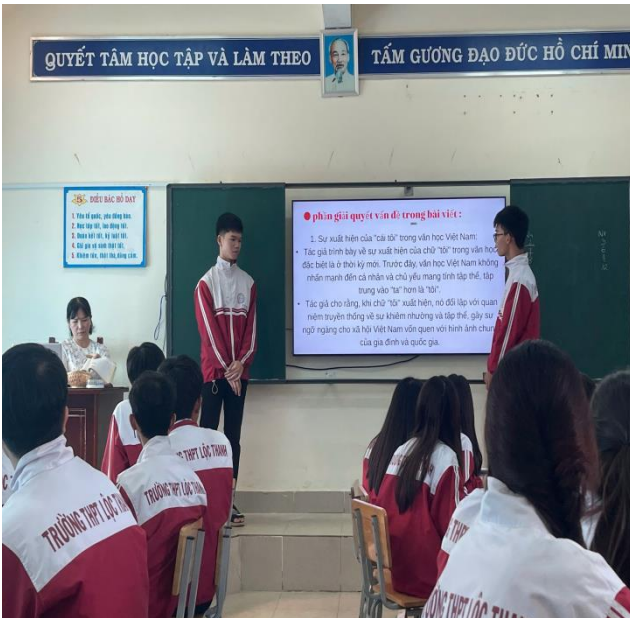

Hình ảnh trong tiết dạy và học bài Chiếu Cầu Hiền, Ngữ Văn 11 do cô Lê Thị Hữu Hạnh thực hiện chuyên đề.

Giáo viên luôn đóng vai trò tổ chức, hướng dẫn hoạt động cho học sinh, tạo môi trường học tập thân thiện và những tình huống có vấn đề để khuyến khích học sinh tích cực tham gia vào các hoạt động học tập, tự phát hiện năng lực, nguyện vọng của bản thân, rèn luyện thói

quen và khả năng tự học, phát huy tiềm năng và những kiến thức, kỹ năng đã tích lũy được để phát triển; chú trọng rèn luyện cho HS biết cách sử dụng sách giáo khoa và các tài liệu học tập, biết cách suy luận để tìm tòi và phát hiện kiến thức mới; tăng cường phối hợp tự học với học tập, thảo luận theo nhóm, đóng vai, dự án.

Các hoạt động học tập của học sinh bao gồm hoạt động khám phá vấn đề, hoạt động luyện tập và hoạt động vận dụng (ứng dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết những vấn đề có thực trong đời sống), được thực hiện với sự hỗ trợ của thiết bị dạy học tối thiểu, đồ dùng học tập và công cụ khác. Phương pháp dạy học cần tăng cường hoạt động trải nghiệm trên cơ sở giáo viên là người tổ chức, hướng dẫn cho học sinh tìm kiếm và thu thập thông tin, gợi mở giải quyết vấn đề, tạo cho học sinh có điều kiện thực hành, tiếp xúc với thực tiễn, học cách phát hiện vấn đề và giải quyết vấn đề.

Một số hình ảnh học sinh lớp 11A4 thực hiện hoạt động thảo luận nhóm, trao đổi và thực hiện chủ đề thuyết trình trong tiết học bài Chiều Cầu Hiền, Ngữ Văn 11.

Giáo viên cần xác định rõ nhiệm vụ học tập của học sinh, nội dung, yêu cầu, tiêu chí đánh giá một bài thuyết trình, thời gian chuẩn bị, thời gian thuyết trình cũng như nguồn tư liệu mà học sinh có thể sử dụng để tham khảo khi thực hiện bài thuyết trình. Người dạy giữ vai trò rất quan trọng trong quá trình chuẩn bị. Giáo viên cần theo dõi sát học sinh để có sự động viên, hướng dẫn, giúp đỡ, điều chỉnh kịp thời. Đồng hành cùng người học trong quá trình chiếm lĩnh tri thức giúp người dạy hiểu rõ hơn nhu cầu của người học và tạo động lực để người học tích cực hơn trong quá trình thực hiện.

Thứ nhất, giới thiệu cho học sinh về hoạt động thuyết trình, hướng dẫn học sinh biết được cách để chuẩn bị bài thuyết trình và kỹ năng thuyết trình. Muốn trình bày vấn đề, người thuyết trình cần có kiến thức sâu rộng, phong phú về chủ đề cần thuyết trình. Người thuyết trình phải nắm được mục tiêu của bài thuyết trình, nội dung cần thuyết trình để tránh lạc đề trong quá trình thực hiện.

Thứ hai, tổ chức cho học sinh hoạt động theo nhóm. Thảo luận nhóm được tiến hành theo hình thức 6-8 học sinh. Việc phân chia nhóm cần dựa trên năng lực của từng học sinh để có sự phân chia đồng đều và phù hợp. Khi chia nhóm cần chú ý trong nhóm cần có nhiều thành phần học sinh từ giỏi, khá đến trung bình, yếu, có cả nam lẫn nữ như vậy việc đánh giá sẽ công bằng hơn. Các nhóm sẽ được duy trì ổn định trong suốt quá trình nhận nhiệm vụ và thực hành của nhóm. Mỗi nhóm sẽ tự bầu ra nhóm trưởng, thư kí, người báo cáo, người quan sát và ghi nhận các ý kiến phản hồi từ nhóm khác

Thứ ba, giao chủ đề thuyết trình cho các nhóm hoặc hướng dẫn học sinh dựa vào gợi ý để chọn chủ đề thuyết trình cho phù hợp với bài học, với khả năng, điều kiện, sở thích của nhóm để đảm bảo hoàn thành tốt công việc, nhiệm vụ được giao trong thời gian quy định. Đồng thời giới thiệu thêm một số tài liệu tham khảo trên mạng, tạp chí, sách báo ở thư viện cho học sinh tìm hiểu.

Thứ tư, hướng dẫn học sinh chuẩn bị bài báo cáo thuyết trình. Cần chuẩn bị sẵn những sản phẩm minh họa như hình ảnh, sơ đồ để tiết kiệm thời gian và hiệu quả khi thuyết trình.

Chuyên đề khép lại mang đến cái nhìn thiết thực và các giải pháp hiệu quả trong dạy học nhằm hướng đến phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh. Điều đọng lại trong mỗi người sau khi tham dự chuyên đề đó là giáo viên cần chủ động, sáng tạo thiết kế phương án tổ chức dạy học, sử dụng công nghệ thông tin và các phương tiện dạy học hiện đại cho phù hợp điều kiện của lớp học, giúp học sinh chủ động, hứng thú học tập góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.

Tác giả Nguyễn Thị Lệ Thanh- Tô Ngữ Văn